

Baruwa ya hiri ya P'aulo kwa T'IMOTH'I

Uthongodhyeri

Kahi za ii baruwa ya hiri ambayo P'aulo wamuorera T'imoth'i funaona kukala P'aulo ananena maut'u kwa undani zaidhi.

Lengo ra baruwa ii

P'aulo anamona T'imoth'i kukala a dza here mwanawe mwenye, kwani anamuhadza kahi za mavoyoge (1:2, 3), mana anahendza T'imoth'i akalet'o Kimasihia na adzifundishe kuvumirira thabu (2:1, 3). Kahi za ii baruwa ii P'aulo hatha adzagahadza madzina ga mameye T'imoth'i na h'aweeye (1:5), kidza anamukumbukiza viryahu arizhomwikira mikono.

Kwereco angine ambao madzihendya kukala manamuhendza Mulungu, nao were mangizwa magandzani ni Shethani na kwa vizho, P'aulo anamwambira T'imoth'i adziike kure na maut'u gagwagago avulana (2:20-26; 3:1-9). Kidza anamwambira T'imoth'i aenderere kuhubiri Uyoro wa Mulungu hatha kala kuna ukomu fulani (4:2), kidza anamuadha adzitsundze na alimu a ulongo. P'aulo anamanya kamare kukala andafwa kwa kuluhire, ela hatha hamwenga na vizho Mulungu andamup'a noso kwa kuku-luhirakwe (4:6-8), na anamukumbukiza T'imoth'i dzulu za maut'u gago (2:11-12).

Maut'u garigo mumu

Mulamuso na mavoyo kwa T'imoth'i 1:1-2

Usimuonere haya Bwana 1:3-8

Mut'u adimazho kukala shikari mudzo wa Masihi 2:1-26
 At'u mandizhokala ho siku za mwisho 3:1-9
 Kuenderera kumukuluhira Mulungu 3:10-4:8
 Malagizo kwa T'imoth'i na maut'u ga mwisho-mwisho 4:9-22

¹ Kula kwa P'aulo muhumwi wa Masihi Jesu. Mulungu wahendza mwenye kunitsagula nihubiri cho kilagane cha uzima kiricho kahi za Masihi Jesu.

² Baruwa ii namwandhikira mwanangu T'imoth'i nimuhendzaye. Bai babiyehu Mulungu na Bwana wehu Masihi Jesu nimakugere nema makuonere mbazi na makup'e dheri.

T'imoth'i anangizwa nguvu aenderere kukala mwaminifu

³ Mut'u mimi namushukuru Mulungu sana, na ninamuhumikira bila wasiwasi dza zho marizhohenda akare angu ho kapindi. Kila nivoyaho, kala usiku hedu mutsana sikosa kukuhadza uwe bule.

⁴ Nikikumbukira viryahu urizhomboza matsozi, be nikukala naaza ndakona rini, ili nihende raha.

⁵ Wakathi munji, nikuaza dzulu za ro kuluhiro ra kwako, ririro si ra kudzihendesha. Kuluhiro ra samupuli iyo, ndo ririrokala na h'aweyo Loisi, na mameyo Yunisi. Nami namanya kamare, kuluhiro riro ndo riro naro uwe nawe.

⁶ Kwa ut'u uwo bai, namala nikukumbukize kukala, kiryahu kigerwa urichogerwa ni Mulungu, wakathi niri hokuikira mikono, be hakikisha kukala unakits'ots'era.

⁷ Mana iye Mulungu k'ahup'ire roho ya woga, ela wahup'a roho ya kuhuhendya hukale na nguvu, huhendzane na hutoe kwa akili.

⁸ Kwa vizho usikale na haya na kukala shahidhi wa Bwana wehu, hedu hatha kuona ni aebu zho zha unanimanya mimi, niriye ni jela kwa ut'u wa iye. Ela hat'u ha vizho uwe hala muzao kahi za kuteseka kwa ut'u wa wo Uyoro Udzo kwa nguvu za Mulungu.

⁹ Mulungu wafuokola na akifwiha, ili huishi maisha maeri. Naye wahenda vivi, si kwamba were fwahenda rorosi ridzo, hatha bule. Iye wahenda vizho kuhendza mwenye na kwa ut'u wa yo nemaye. Nema ii fwaigerwa kukirira na Masihi Jesu hangu hatha urumwengu k'audzaumbwa.

¹⁰ Na vivi nema iyo idzaonyeswa lwazu kwa kudza kwa mwokoli wehu Masihi Jesu. Iye Masihi Jesu nde ariyekudzausa kifwa na aki-henda at'u mang'alirwe ni maut'u ga uzima wa kare na kare. Vivi wavihenda kukirira na wo Uyoro Udzo.

¹¹ Kwa ut'u wa wo Uyoro Udzo bai Mulungu wanitsagula here muhumwi na mwalimu niambirize at'u wo Uyoro Udzo.

1:6 1:6 1 T'imo 4:14 **1:7 1:7** Arum 8:15 **1:8 1:8** 2:9; Arum 1:16 **1:9 1:9** Aefe 2:8-9; Tit 3:5 **1:10 1:10** Joh 1:14; Tit 3:6; Kifwa na uzima: 1 Akor 15:20, 55, 57; Aebu 2:14-15 **1:11 1:11** 1 T'imo 2:7

¹² Ndosa hatha naona romu. Ela mut'u mimi sizhona ni aebu bule, mana iye nidziye-mukuluhira ninamumanya. Nami namanya kamare kukala anadima kukirindat'o kiryahu arichonip'a muhaka iryahu siku ya mwisho.

¹³ Garyahu urigosikira nikiganena, be gaige gago na gandakala mulongozo mudzo wa mafundisho madzo kahi za kuluhiro na mahendzo ga Masihi Jesu.

¹⁴ H'aya uryahu ujeri uriwougerwa uwike, be urinde kwa nguvu za ye Roho Mweri ariye anatoa ndani zehu.

¹⁵ Uwe unamanya kukala kila mut'u kahi za jimbo ra Asia wanitsuha. Kahi za ao mariohenda vizho ni Fugelo na Herimogene.

¹⁶ Ela mut'u iye Onesiforo iye, Bwana naamuonere mbazi iye na adamue. Mana mut'u iye Onesiforo, wanip'a moyo k'ana nyinji sana na k'akalire na haya kunitseemberera mo jela.

¹⁷ Arihofika Rumi thu, waniuziza-uziza hatha akinipata.

¹⁸ H'e zho arizhonaviza ko Efeso, samba hatha we unavimanya. Bwana naamuonere mbazi, ho siku ya mwisho.

2

Shikari mwaminifu ayiryazho kukala

¹ Bai mwanangu, zo mbazi za Mulungu zidzazo kukirira kwa Masihi Jesu, nazikuhendye ukale na nguvu nyinji.

² Garyahu urigosikira nikigahubiri mbere za mashahidhi manji, gafundishe at'u mario ni aaminifu, ili ao nao maafundishe andziyao.

³ Mut'u uwe vumirira mashaka hamwenga naswi, here shikari mudzo wa Masihi Jesu.

⁴ Shikari yoyosi k'adima kudzangiza-ngiza kahi za maut'u ga kiraiya bule. Hatha ut'u adimao kuuhenda iye ni kuhakikisha kukala anamufwahiza ye mubomuwe.

⁵ H'aya zho mbai, mut'u angiraye kahi za mashindano ga malo, k'adima kuvikwa kiremba cha kunyesa adzashinda, chamba zo sheria za malo k'azithuwire.

⁶ H'aya, fukihala mufano wa muk'urima, ni yuyahu ariye ana bidhii na kurima nde ariye anayirya akale wa kwandza kupata zho zha kwandza.

⁷ Bai gaga ninenago be gaaze sana mana ye Bwana andakwaviza, ili kila kit'u kikale lwazu kwako.

⁸ Usimusahau Jesu Masihi bule. Jesu wafufuka kula kifwani, naye were ni mut'u wa lukolo lwa Daudi. Bai uwo ndo Uyoro Udzo niwambirizao at'u.

⁹ Na kwa ut'u wa wo Uyoro Udzo bai, ndo ninapata thabu, hatha dzafungwa minyororo here kwamba ni muhendi wa mai. Ela bai ro neno ra Mulungu k'ahana adimaye kurifunga.

¹⁰ Kwa vizho, mut'u mimi ninavumirira mashaka, kwa ut'u wa ao mariotsagulwa ni

Mulungu, ili ao nao madime kuokolwa ni Masihi Jesu na mapate nguma ya kare na kare.

¹¹ Bai thiu musemo wa kukuluhirika. Chamba fwafwa hamwenga naye, fundaishi hamwenga naye.

¹² Chamba fundaenderera kuvumirira, hundaathawala hamwenga naye. Fukimukana iye naye andahukana.

¹³ Chamba k'afuaaminifu, iye ni mwaminifu tha kapindi, mana iye k'adima kudzikanaiza mwenye.

Usikengwe

¹⁴ Bai enderera kuakumbukiza o at'u kit'u kiki; Akanye mbere za Mulungu mariche kunenezana dzulu za maneno fulani-fulani. Mana k'anani dza zizo, k'azina mana yoyosi, hasihokala kuangamiza ao mazisirikizao.

¹⁵ Uwe, henda wadimazho, umwanyese Mulungu kukala unafwaha, na u muhendzi wa kazi ase na haya na yo kaziye na kidza adimaye kurielezat'o ro neno ra ujeri.

¹⁶ Dziike kure na masumuriro ga kizuzu garigo k'agakimulungu, mana at'u mario manadzangiza-ngiza kahi za maut'u gago nikukala manamushalahukira Mulungu p'ore-p'ore.

¹⁷ Masumuriro gago ga kizuzu, be ni kududuka vivii, na kukala here kirona cha rika. Mufano

2:11 2:11 Arum 6:8 **2:12 2:12** Math' 10:32-33; Arum 5:17

2:13 2:13 Arum 3:3-4 **2:14 2:14** 1 T'imo 1:3-7; 6:4; Tit 3:9

2:15 2:15 1 T'imo 1:10 **2:16 2:16** 1 T'imo 1:4 **2:17 2:17**

Humenayo: 1 T'imo 1:20

wa at'u mahendao maut'u dza gago ni Humenayo na Fileto.

¹⁸ At'u alume aa airi mangamika ngira na wo ujeri makiulozera mongo. Ndo bai manaambiriza andziyao kukala at'u magonya kufufulwa kare. Nao kwa kuhenda vizho manaahenda angine mahende wasiwasi kahi za kumukuluhira Mulungu.

¹⁹ Ela hamwenga na vizho wo musinji uriwoikwa ni Mulungu, u nju-nju-nju, nawo musinji uwo una muhuri uu: “Ye Bwana anamanya o mario ni akwe” na mungine unaamba, “Kila mut'u arihadzaye dzina ra Bwana naariche uthiriri.”

²⁰ Kahi za nyumba yoyosi bomu, muna viya zha kila samupuli. Muna zha kutengezwa na fedha, na zha dhahabu, na hatha zha muhi na ulongo. Viya vingine vihumirwa kwa haja bomu-bomu h'akeye, na vingine zho vinahumirwa kilacha kwa shuhuli za vivi-vivi.

²¹ Bai chamba mut'u anahendza ahumirwe kwa shuhuli bomu, be suthi adzitsuse kamare kula kwa zo shuhuli za vivi-vivi. Akihenda vizho bai, andakala yudzahendywa mueri na wa mana kwa iye Bwana, na andakala a thayari kuhumirwa kwa kazi yoyosi mbidzo.

²² Kwa vizho zo th'amaa zosi za kivulana, be zichimbire na hat'uhe ukale mut'u wa kuthuwa maut'u ga hachi, ukale na kuluhiro, uhende chadi kuahendza andziyo, na uenderere kukala mut'u wa dheri, henda vizho hamwenga na osini marihadzao dzina ra Bwana, na mioyo mitsuki.

²³ Usithathe, kudzangiza-ngiza kahi za k'anani za kizuzu na za kipambavu, mana uwe unamanya kukala mwishowe ni h'uwoh'uwo kunenezana

²⁴ Muhumiki wa Bwana k'ayirya akale ni wa h'uwoh'uwo kunenezana na at'u, hat'uhe iye, niakale ni mut'u mup'ore kwa at'u osi, akale anadima kufundishat'o bila vitsukizi.

²⁵ Aryahu at'u ambao ma kinyume naye, anayirya aakanye kwa up'ore ngaa Mulungu aagaluze mioyo yao na madime kuumanya ujeri,

²⁶ Kidza maleukwe na mauchimbire wo muhego wa Shethani, ariye were waagwira na akialazimisha mathuwe zho zhakwe.

3

Siku za mwisho

¹ Bai manya vivi mut'u uwe, kukala siku za mwisho maut'u gandakala makomu sana.

² At'u mandadzihendza o enye kare, mandahendza p'esa kukira kiasi, mandadzidai na kudzikut'ula. Ao vizho mandahukana-hukana at'u, k'amandaasikira azhazi ao bule, hatha muvera wenye nawo mandakala k'amana, mandakosa kukala aeri.

³ H'aya zho go, ao vizho k'amandahendza mut'u, kusamehe kwenye k'amandasamehe, mandadzala nyambo, mandakala ayara na masiogut'ika kitsutsu, kidza mario vizho vii be ndo viafwahizazho.

2:23 2:23 2:16 2:24 2:24 1 Timo 3:3; Tit 2:7-8 **2:25 2:25-26**
 1 Timo 2:4 **3:1 3:1** 1 Timo 4:1; 2 Pet 3:3; 1 Joh 2:18; Jud 18
3:2 3:2-4 Agal 5:19-21

⁴ H'aya, ao vizho mandaasaliti andziyao k'amandambirika, na mandadzionya k'amuna. Ao mandamwika k'anda Mulungu na mathuwe maut'u ga kuafwahiza.

⁵ Kidza mandaonekana kukala mana Mulungu sana, ela ko sozho, zo nguvu za dini manazikana. Vikara uwe dziike kure na at'u dza vizho ao.

⁶ Kwani kahi za aa, ma kuko mario kazi yao ni kunyerereka midzi-midzi na kuateka anaache masio na nguvu, kidza madzioremerwa ni dambi na mathawalwao ni kila samupuli ya th'amaa mbii.

⁷ Anaache ao manadzifundisha kwenda-kwenda, ela bai k'amadima kufikira kiwango cha kuumanya ujeri.

⁸ Jane na Jambure majeza kushindana na Musa, na aa nao manahenda ut'u dza uwo, manapingana na ujeri, zo akili za at'u aa be zagonya kwanongeka na ro kuluhiro rao si ra jeri.

⁹ Ela kwani wamba vindafururiza? K'avindafururiza bule, mana vindafikira siku, kila mut'u andawona lwazu wo uzuzu wao, mana vizho ndizho virizhoakalira ani Jane na Jambure.

Kuenderera kumukuluhira Mulungu

¹⁰ Ela uwe, wagagwira go mafundisho gangu na unamanya yo mitoere yangu, na unamanya kwanoni ni moyo, kidza unamanya kuluhiro rangu ririzho, unamanya kuvumirira kwangu,

3:5 3:5 Math' 7:15, 21; Arum 2:19-20; Tit 1:16 **3:6 3:6** Tit 1:11
3:8 3:8 Kumbo 7:11, 22; 8:3, 14; 1 T'imo 6:4-5 **3:10 3:10** Arum
 16:24; 1 T'imo 1:5

unamanya mahendzo gangu na kidza unamanya viryahu nirizho na nyimiri.

¹¹ H'aya zho mbai, uwe unamanya viryahu nirizhoteswa na thabu zangu unazimanya. Garyahu gosini garigonikala ko Anitiokia, Ikonio na Lusitera unagamanya. Wee, mut'u mimi navumirira mateso sana. Ela hamwenga na vizho Bwana wanithizha na gago gosi.

¹² Kwandza kila ahendzaye kuishi maisha ga kimulungu kwa kumuthuwa Masihi Jesu, andateswa thu.

¹³ H'aya athiriri na alongo mandakaza kukala ai, mandakenga at'u na ao nao makengwe ni angine.

¹⁴ Ela uwe bai, sikengwe bule, enderera kuthuwa garyahu urigofundishwa na kugakuluhira, kwani o mariokufundisha unaamanya.

¹⁵ Kidza unamanya kukala go Maoro maeri gadimago kukulachiza hatha ukapata wokolwi kukirira na kuluhira kahi za Masihi Jesu, be uwe wagamanya hangu uchere muthithe.

¹⁶ Bai Maoro gosini gaorwa kwa nguvu za Mulungu, nago bai ganafwaha kwa kuafundishira at'u, kuchemera at'u madziokosa, kurekebishira ut'u uriwo k'ombo na kidza ni madzo kwa kualongoza at'u kuishi maisha gaviryago.

¹⁷ Kusudhi ye mut'u wa Mulungu akale thayari na kila kit'u cha kuhendera kazi zosi mbidzo.

3:11 3:11 Mahe 13:50; 14:5, 19; Mateso: Zabu 34:19; 2 Akor 11:23-29 **3:12 3:12** Math' 16:24; Joh 15:20; Mahe 14:22; 1 Ath'es 3:3 **3:14 3:14** 2:2; 1 T'imo 1:10 **3:15 3:15-16** Joh 5:39; Arum 15:4; 1 T'imo 4:13; 2 P'et 1:21 **3:17 3:17** 2:21

4

¹ Bai T'imoth'i nakuamuru mbere za Mulungu na mbere za Masihi Jesu, ariye iye nde andiyeahukumu at'u mario moyo na mariofwa wakathi andihokudzathawala.

² Kwa ut'u uwo bai hubiri ro neno ra Mulungu thuwe. Hubiri wakathi wosi, ufwahao na hatha usiwofwaha. Chemera makosa, kanya at'u, na kidza uap'e moyo. Avumirire thuwe na uafundishe.

³ Mana kundakudza makathi ambago at'u mandakala k'amendzi kaheri kusikira mafundisho ga jeri, mandichohenda ni kuthuwa th'amaa zao na kudzikundzumanyira alimu mandioafundisha vizho marizho manamala kusikira.

⁴ Mandakahala kusirikiza wo ujeri na hat'uhe mathuwe kusirikiza maut'u ga ngano-ngano.

⁵ Ela uwe bai kala matso kahi za maut'u gosi, vumirira mashaka na uhende kazi ya kuambiriza at'u Uvoro Udzo. Bai henda yo kaziyo t'ot'ot'o here muhumiki wa Mulungu.

⁶ Mino be vivi ni dza here sadaka iriyo ikukup'ulwani na wakathi wangu wa kuuka haha urumwenguni be udzafika.

⁷ Nami yo k'ondo dzaipigat'o, na cho charo dza-kigonyat'o na nichere ninamukuluhira Mulungu vizho.

⁸ Kidzichobaki ni kwenda mulunguni, na kwendagerwa yo zawadi yangu ya hachi, am-

4:1 4:1 Mahe 10:42; 2 Akor 5:10; 1 P'et 4:5 **4:2 4:2** Mahe 20:20, 31; Tit 1:13 **4:3 4:3** 1 T'imo 1:10; 4:1 **4:4 4:4** 1 T'imo 1:4 **4:6 4:6** Afil 2:17; 2 P'et 1:14 **4:7 4:7-8** 1 Akor 9:24-25; Afil 3:12-14; 1 T'imo 1:18

bayo ye Bwana, ariye ni mulamuli wa hachi waniikira na andanip'a yo siku ya mwisho. Bai zawadi ii sindaigerwa h'akiyangu bule, ela indagerwa osini mario manathariza kwa hamu, kudzakwe.

P'aulo anamup'a T'imothi malagizo ga mwisho

⁹ Vikara, henda bidhii unifikire, kidza be usitoe bule.

¹⁰ Mana Dema, kuku k'ako, wafwahirwa ni maut'u ga urumwengu wa vikara, bai akiniricha achenda Th'esalonike. H'aya Kiresike ye wakwenda Galatia na Tito achenda Dalimatia.

¹¹ Haha be niriye naye ni Luka h'aakeye. Ningahenda umuhale Mariko na udze naye, mana iye anadima kunifwaha sana kahi za ii kazi nihendayo kuku.

¹² Tukiko namuhuma Efeso.

¹³ Vikara chamba udzakwatya kudza, nirehera yo k'andzu yangu niriyoiricha mikononi mwa Karipo, ko T'eroa. Pia ndzo na viryahu zhuwo, haswa viryahu zha k'ingo.

¹⁴ Alekizanda, yuyahu musanyi, wanihendera navyisi sana. Bai Bwana andamona kwa gago gosini arigohenda.

¹⁵ Uwe nawe, baha udzimanyirire naye, kwani mut'u iye washindana naswi sana wakathi hurihokala hunahubiri.

4:10 4:10 Afil 2:21; Dema: Akol 4:14; File 24; 1 Joh 2:15; Tito: 2 Akor 2:13 **4:11 4:11** Luka: Akol 4:14; Mariko: Akol 4:10 **4:12 4:12** Tukiko: Akol 4:7-8 **4:13 4:13** Mahe 20:6 **4:14 4:14** Math' 16:27; Alekizanda: 1 T'imo 1:20

¹⁶ Wakathi nirihokala nidzaima kudzihehera, yo mara ya kwandza yenye, be lola k'ahana mut'u hatha mumwenga ariyeniunga mukono, osi manitsuha. H'aya bai, Mulungu na asiathalire kosa riri bule.

¹⁷ Vikara ganakala gaga, ye Bwana k'anirichire bule iye wakala hamwenga nami, akinangiza nguvu na nichadima kuhubiri wo Uyoro wosi kwa at'u osi mario si Ayahudi. Bai ko kanwa ka simba k'akanipatire bule, nathizhwa.

¹⁸ Ye Bwana andanithizha na mai gosi, na andahakikisha nidzafika kahi za uthawaliwe wa mulunguni salama salimini. Bai nguma nayende ko kwakwe iye hatha kare na kare! H'aami.

Maut'u ga mwisho-mwisho

¹⁹ H'aya, nilamusira P'urisila na Akw'ila na adamu a Onesiforo.

²⁰ Erasito wasala ko Korintho, T'erofimo nikumuricha ni mukongo ko Mileto.

²¹ Henda chadi udze kabila wakathi wa mwaka. Yubulu, P'uude, Lino na Kilaudia na o ndugu angine osi madzakulamusa.

²² H'aya bai, Bwana naakale hamwenga nawe na kidza amuhase zhomu nyosi.

4:16 4:16 1:15 **4:17 4:17** Dani 6:20; Zabu 22:21; Mahe 1:8; 23:11 **4:18 4:18** 2 Akor 1:10; Afil 1:19-20 **4:19 4:19** Akw'ila na P'urisila: Mahe 18:2; Onesiforo: 2 T'imo 1:16-17 **4:20 4:20** Erasito: Mahe 19:22; Arum 16:23; T'erofimo: Mahe 21:29 **4:22 4:22** Agal 6:18

Kilagane Kisha (Kenya)

Kigiryama: Kilagane Kisha (Kenya) New Testament

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Giryama

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

c344e8fb-de62-5304-92b2-23db2831ccbf